

Koncepciós nyomozás a Piac Kft.-ügyben?

(Folytatás az 1. oldalról.)

vezési gyakorlattal, s a közállapotokat tulajdonképpen örökölte. Már javában működött a KGST-piac, amikor ügyvezető lett, amikor végre elkészítették az ügyrendet. Annak mellesleg kevés használható pontja akadt, törvénytörté annál inkább. Baginé elmondása szerint, a helypénzszedők sem voltak a legmegbízhatóbbak, gyakorta saját zsebre dolgoztak, így őket is ellenőriznie kellett. A vádlott úgy látja, hogy pont a hangadó kirívó magatartása, önkényeskedő kereskedők vádolják vesztegetéssel. Amit a tanúkról a bíróság megállapított: többen közeli rokonságban vannak.

A tárgyalási jegyzőkönyvbe került az a meglepő feltevés, amely elég merész, úgyszólván példátlan védekező stratégia: a Baginé elleni nyomozás irányított, koncepciós. Ugyanis — így Baginé — ez év márciusában felhívta telefonon, adná át ügyvezetői helyét, tudnának valakit helyette. Ő megtudta, hogy ki ajánlkozott. Állítólag a kft. egyik részvényesét, Nagy Istvánt (a Szegedi Ipari Vásár és Piacigazgatóság igazgatóját), Szalma Ferenc, az akkor még a megyei tanács kereskedelmi osztálya mellett működő általános kereskedelmi felügyelő

munkatársa kereste meg. Ajánlkozott, ha fölkérnék, 23 ezerért ő is elvállalná az ügyvezetőséget. Baginé elmesélte a tárgyaláson, mit hallott az ügyében kihallgatott tanúktól. Azok elmondták neki; Szalma Ferenc részt vett a rendőrségi eljárásban, kérdéseket tett föl, úgy viselkedett, mint egy nyomozó, járt a rendőrökkel a piacon is, látták, amint egy pavilont fényképezett. A gazdasági rendőrség nyomozási módszereiről is rosszakat hallott a vádlott. Úgy tudja, hogy valósággal kicsikarták a vállalkozást, szabálytalan módszereket alkalmaztak. Baginé és védője azt is tudni vélik, hogy egy pecsenyész, aki pereskedett is a kft.-vel, mert felmondta a bérletét, nagyon jó barátságban van a gazdasági rendőrség vezetőjével, a csendestársa pedig kereskedelmi felügyelő volt.

Ez lenne a „koncepciós per” magyarázata. Kérdés, mit szól a súlyos vádakra a gazdasági rendőrség, mit Szalma Ferenc (aki tudommal egy-egy fölkerésre valóban dolgozott a rendőrségnek szakértőként).

A főnti vádak ellenére a tárgyalás folytatódott az eredeti „forgatókönyv” szerint. Mi a tudósítást folytatjuk — holnap.

Mag Edit

A minőség hatalomátvétele

A bővös hetes szám szerencsésnek bizonyult. Legalábbis a Szegedi Tervező Szövetkezet számára, amelyet éppen ennyien alapítottak meg 1957-ben. A legutóbbi idők kemény ütéseit ők is megérik, de igyekeznek talpon maradni. Erre két eszköz áll rendelkezésükre: önmaguk, és munkájuk minősége.

Harminchárom éve a szegedi építész kísérlete volt az első az országban a kisközvetkezési működésre. Tervezői arculatuk kialakulását befolyásolta, hogy megszabták azt a beruházási összefogást, amely fölött nem vállalhattak munkát. Megbízóik főként a szövetkezetek közül kerültek ki (Universal, Fémtext, háziipari, tömegcikkipari szövetkezet) és változatlan céljuk megtartani — sőt, ha lehet, bővíteni — a megrendelők körét.

Dr. Maklári András, a szövetkezet elnöke elmondta, igyekeznek új utak keresésével megmaradni a piacon. Nemcsak a tervezést végzik el, hanem a terület-szervezéstől az átadásig vállalják a lebonyolítást. Így épült a szolnoki Vidia raktárház, a Kiskun Cipőgyár új üzemcsarnoka, a szegedi Domus Fonógyári úti raktára, s így készült el a drogambulancia átalakítása.

Az ipari, kereskedelmi rendeltetésű épületek mellett lakóházakat is terveznek. Magyarországi térképének sok pontját megjelölhetik munkaterületként. Gyógyszertár, üzlet, könyvtár, mentőállomás, strandmedence, kemping szerepel még a tervezési palettán — valószínűleg így sem teljes a skála. A székutasi lakodalmasház is a szövetkezet munkája. A MÁV is állandó partnerei közé tartozik.

Rendszergazdái egy érdekes technológiának: a Vexlor-módszer lényege, hogy sajtolt lapokat használ zsuzatként, ezek közé kerül a beton. Az ily módon készült fal jó hő- és hangszigetelő.

getelő tulajdonságokkal rendelkeznek.

Az év lakóháza pályázaton elért harmadik helyezéssel is büszkélkedhetnek. Aki a díjazott épültre kíváncsi, az Felügyeletre, az Ady Endre és a Széchenyi utca emeletes sarokházát keresse.

Jelenleg ötvenen dolgoznak a tervezőszövetkezetnél, ez kevesebb, mint néhány évvel korábbi létszámuk — manapság a jó építésznek sincs biztos helyük. A szűkössé vált piacon nehezen állják a versenyt a szabadúszó tervezőkkel, akik — mivel alacsonyabb költségekkel dolgoznak — kedvezőbb ajánlatokat tehetnek. A Szegedi Tervező Kiszövetkezetnél már tudják, amit előbb-utóbb mindenkinek meg kell tanulnia: a „nagy szelektáló”, a minőség hatalomátvétele következik.

Ny. P.

Ezúton mondunk köszönetet Szeged polgárainak, akik részt vettek az önkormányzati választásokon.

Külön köszönjük, hogy a FIDESZ és az SZDSZ jelöltjeit támogatták.

Nagyvárosok a számok mögött

Messze hangzik a diákok szava

Szeged és a többi város

A számok, a táblázatok egyhangúak, a belőlük készült ábrák a témától függően izgalmasak, vagy kevésbé érdekfeszítőek. A DM-grafikon most úgy próbáljuk közelebb vinni az olvasókhöz, hogy az ábrázolt jelenségről az adott terület szakembereivel beszélgetünk. A számok mögött mindig az embereket keressük, még akkor is, ha ezt városok, országok, gazdasági és pénzügyi folyamatok elemzésein keresztül tesszük. Rovatunkban először Szegeden próbáljuk elhelyezni az ország többi vidéki nagyvárosa között, ebben segít Klonkai László, a KSH megyei igazgatója.

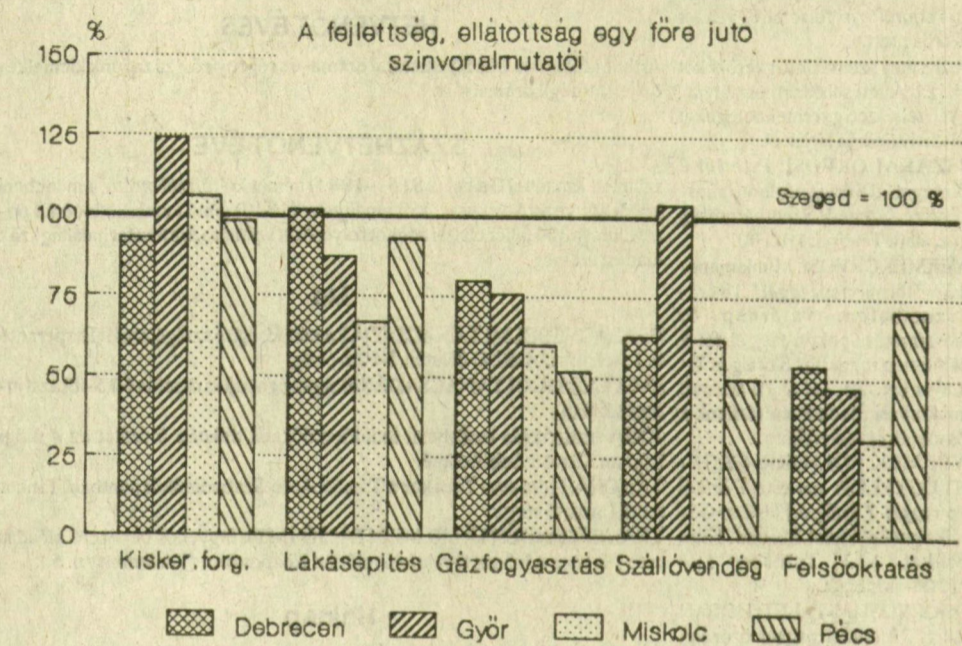
— Helyzetünket mindig másokhoz képest tudjuk megítélni. Természetesen ma Magyarországon attól nem boldog senki, hogy például Bangladesben még az itteninél is sokkal kevesebből kell megélni az embereknek, mint ahogy nem is attól elégedetlenek, hogy a világ leggazdagabb országaiban számottevően magasabb az életszínvonal, mint nálunk. Szegeden többé-kevésbé az a realitás, hogy az ország hasonló nagyságú városait keressük a mércét. Ezek nagyságuk sorrendjében Debrecen, Miskolc, Pécs és Győr.

— Hol élnek jobban az emberek, hol magasabb az ellátás színvonala?

— Erre nem könnyű felelni, még a Statisztikai Hivatalban sem, hiszen ezek a kategóriák közvetlenül nem számszerűsíthetők. Ugyanakkor egyes jól megválasztott mutatószámok segítenek képet alkotni a helyzetről.

— Legnagyobb előnyünk a felsőoktatásban látszik.

— Közismert, hogy Szeged egyetemi város, de azt talán kevesen tudják, hogy a vidéki városok közül itt tanul a legtöbb egyetemi, főiskolai hallgató. Nagyvárosaink közül Pécssett 30 százalékkal kevesebb a felsőoktatásban tanuló lakossághoz mért száma, Győrben, Debrecenben mintegy fele, Miskolcon pedig egyharmada a szegedinek. A hallgatók többsége humán jellegű képzésben vesz részt, s így az sem véletlen, hogy a politikai kérdésekre is érzékenyebben reagálnak. Nem csodálkozhatunk azon, hogy a diákvárosok közül a szegediek

hangja hallatszik legmesszebbre.

— Tudunk élni ezzel a szellemi potenciállal?

— Nem nagyon; az adatok tükrében nehezen érthető, hogy térségünk vezetői hosszú éveken keresztül nem jelentőségüknek megfelelően kezelték a szegedi egyetemeket. Nem segítettek kellően fejlődésüket, nem vonták be a felheltel szakértelmet a város fejlesztésébe.

— Nézzünk más témát: a szidott-aldott bevásárlóturizmus tükrében meglepő a kiskereskedelmi forgalom alakulása.

— Ahogyan korábban magyar „hadak” indultak bevásárolni, úgy az utóbbi években Szegedre is jön néhány külföldi vásárló. Számos üzletben — főleg hétvégeken — szinte lépni sem lehet a hatalmas rakományokkal közlekedőktől. Ha azt hinnénk, az egy lakosra jutó kiskereskedelmi forgalom összehasonlítható adataiban is tükröződik mindez — vagyis a többi nagyvároshoz képest a szegedi forgalom kiemelkedő —, hát tévedünk. Egyedül Debrecen forgalma gyengébb érzékelhetően, a pécsi — ahova úgyszintén mennek déli szomszédaink — megközelíti a szegedit. A nagyobb kereskedelmi vonzókörzettel rendelkező Miskolcon 6 százalékkal, Győrben pedig közel negyedével nagyobb az egy lakosra jutó bolti forgalom, mint nálunk.

— A lakásépítésben nincsenek olyan kiugró eltérések.

— A városfejlesztés és a lakosság anyagi erejét is jelzi a lakásépítkezések alakulása, különösen az állami építések visszaszorulásával. E téren Szeged előkelő helyet mondhat magáénak, s mint a Dél-Alföld szellemi és igazgatási centruma, erőteljes vonzást gyakorol szűkebb és tágabb környezetére. A Szegedre települők mellett jelentős szerepet játszik a lakásépítkezések nagyságában a városban élők törekvése nagyobb, korszerűbb, zöldövezeti lakások szerzésére.

— Ezek számszerűsíthetők is?

— Az utóbbi 8 évben — itt egyetlen kiragadott esztendő félrevezető lehet — egyedül a legnagyobb népesség-növekedést produkáló Debrecen előzte meg Szegedet, az egy lakosra jutó lakásépítés terén, s az is mindössze 2 százalékkal. Győrt 13, a válságba jutott nehézipari fellegvárat, a ma már elvándorló népességű Miskolcot pedig 33 százalékkal előzi meg Szeged a lakosság számához mért lakásépítésben.

— Kicsit szénhidrogén-nagyhatalom is vagyunk.

— A szakemberek sokat vitatják, mit hozott a természeti kincs a térségnek, hiszen nem települt rá ipar, az olaj és a földgáz csővezetékkel elszállítják a megyéből.

E felvetésekben van igazság, de egy biztos, a nagyvárosok közül Szegeden a legmagasabb a gázzal fűtött lakások aránya, és ez a környékbeli feltárásoknak köszönhető. A gázfűtés aránya Debrecenben és Győrben 20-25 százalékkal alacsonyabb mint nálunk. Miskolccal szemben előnyünk 40 százalék, míg Pécssett — ahova legkésőbb ért el a vezetékes földgáz — a lakások fele akkora hányadát fűtik gázzal, mint Szegeden.

— Idegenforgalmi lehetőségeinkről mi a véleménye?

— Adottságok terén elég szűkmarkúan bánt Szegeddel a természet. A pihenni, üdülni és kikapcsolódni vágyó külföldiek ritkán választják úti célul. Potenciális lehetőségeinket — az alföldi táj, a fürdőzés, a gyógyüdülés és a sok napfény — meg nem tudtuk kellően az idegenforgalom szolgálatába állítani. Ma inkább mint természetes megállóhelynek Európa országútján, az E5-ösön, és mint különféle nyári rendezvények színterének van vonzereje. Ebben a helyzetben talán meglepő, hogy — bár rövidebb tartózkodással — közel 40 százalékkal több külföldi száll meg Szegeden a lakosság számához mérten, mint Miskolcon vagy Debrecenben, és közel kétszer annyi, mint Pécssett.

Kovács András

Józanul!

Vasárnap tüntetők vonultak a Klauzál térre. Ajtónállók, taxik, pincérek és mások. Rossz a közérzetük, mert sok a külföldi Szegeden... mert úgy látják, növekszik az irántuk való ellenszenv... mert szerintük az „arab-külföldi ügyeket” nálunk részrehajlóan intézik... mert a kidobólegényeknek nincs hatósági jogkörük.

Az indulat, az ellenszenv, az előítélet, az elégedetlenség mind, mind emberi érzelmek. Az okok, amelyek gerjeszt(het)ik, éppúgy lehetnek valóságosak, mint képzelték és koholtak. Érzelmünk nem kevésbé jelentős motivációi jól, vagy rosszul felismert és képviselt érdekeink. A vasárnapi tüntetőknek szívük joga volt kiadni magukból fölgülemlett érzelmeiket. Végül is, ők élnek az éjszakában, ők vannak az események sűrűjében. Nem akarnak homokszákok, áldozatok lenni. Talán ezért vonultak közülük jó páran az Apáthy kolégium elé is: ott is csak azt akarták elmondani, hogy kiszolgáltatottak, védtelenek és tehetetlenek. Hisz a taxisnak akkor is fognia kell a kormányt, ha késsel fenyegetik, a pincér sem szaladhat el a vendégek elől, az ajtónállók sem a régi verőlegények.

Am az érzelmek olykor rossz tanácsadók; a rosszszul megválasztott szavak, az elhallások fájó sebeket ejthetnek. Ezek a lehetőségek mostanában elég veszélyesek Szegeden. Két hete gyilkosság történt a Szóke Tiszta-diszkóhajón. Amit tudunk: a rendőrség letartóztatott három, Szegeden tanuló arab diákot. A nyomozás tart — nem könnyű. A tragikus kimenetelű bűneset indulatokat rított fel, s azóta is táplál.

Esendőségünkön csak emberségünk kerekedhet fölül, ha elég józanok vagyunk. Hisz Európába tartunk, nemdebár?

- mag -

Ellen-IKV?

(Folytatás az 1. oldalról.)

ság előtt, intézik az adóügyeket.

Nem kényszerítik magukat a lakókra, 3 hónapos határidővel felmondható a velük kötött szerződés. A lakó fizet — és ellenőriz. Amint rendszerbe állítják számitógépeket, a kezelésükben levő házakban minden hónap végén kifüggesztik a legfrissebb elszámolást, így tudni lehet majd, mire költik el a lakók pénzt.

Azokon a területeken, ahol most építik ki a kábeltéves rendszert, segítik a minél zökkenőmentesebb lebonyolítást. A legrászorultabb — nyugdíjas — lakóknak pedig megjelölegzik a befizetési díjat.

Előbb-utóbb a lakókra szakad a felújítás gondja is. A Kényelem becslései szerint a most általános 28 ezer helyett 14 ezer forintos négyzetméterenkénti áron tudnák elvégezni ezeket a feladatokat. Számítanak az önkormányzat se-

gtségére is, hiszen a 40 év alatt lakbér címén beszedett pénzeknek legalább egy részét vissza kellene juttatni azokhoz, akik nem azért fizettek eddig, hogy most egy leromlott lakást a saját pénzükből újítsanak föl.

Úgy gondolják, hamarosan a lakásszövetkezetek sem tudnak megbirkózni a nehézségekkel, hiszen sok helyen vagy nem gyűjtötték, vagy másra költötték a felújítási alapot. A jövő nagy valószínűséggel az ilyen, és ehhez hasonló kisszövetkezeteké, amelyek alacsony költségekkel, jól szervezeten, hatékonyan gondozhatják a lakásállományt. Társadalmi munkában a Lakásbérleti Egyesület is segítik, a pártok szaktanácsadói közreműködésére kérték őket. Talán érdekli azokat, akik most készülnek átvenni az IKV-tól megvett épületet vagy lakást, hogy a Kényelem Kiszövetkezet szakemberei díjtalanul vállalják az átvétel előtti műszaki ellenőrzést.

Nyilas Péter